

Ca n'Homs

Dosrius

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Carrer Major, 35 - Canyamars
Emplaçament Al bell mig del nucli urbà, damunt del carrer Major i de la font de ca n'Homs
Alçada: 222m

Coordenades:

Latitud: 41.60016
Longitud: 2.44595
UTM Est (X): 453829
UTM Nord (Y): 4605532

Classificació

Número de fitxa 08075-62
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Popular
Segle XVI-XVII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari IPAC 8551
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad.: 3959619DG5035N
Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa: dl., 11/12/2017 - 01:00

Descripció

Masia formada per dos grans conjunts d'edificis aïllats, que es troben delimitats per un mur de tanca perimetral amb barri tancat. S'hi accedeix per un gran portal rectangular amb els brancals bastits en carreus de pedra i la llinda plana monolítica sostinguda amb permòdols. El portal està cobert per una teuladeta de dues vessants i compta amb una destacable porta de ferro. La construcció principal, de planta més o menys rectangular, està formada per diversos cossos adossats. El volum principal és rectangular, amb una coberta de teula àrab de dues vessants i el carener perpendicular a la façana principal. Consta de planta baixa, pis i golfes. La façana principal, orientada a migdia, presenta un portal d'accés d'arc de mig punt adovellat, amb els brancals bastits amb carreus de pedra. A la dovella central hi ha gravada una creu. A banda i banda del portal hi ha dues finestres rectangulars emmarcades amb carreus de pedra, les llindes planes i els ampits motllurats. La resta d'obertures de la façana, situades als pisos superiors, tenen les mateixes característiques tipològiques que les de la planta baixa, exceptuant les dues finestres laterals de les golfes, que estan formades simplement amb quatre carreus. La de la banda de ponent presenta una llinda d'arc conopial rematat amb una creu gravada. Al nivell de la planta pis, al costat de la finestra central, hi ha un destacable rellotge de sol pintat al parament. La façana està decorada amb un seguit de franges horitzontals i verticals que emmarquen el parament i marquen les divisòries entre els tres nivells. Aquestes franges estan pintades amb motius geomètrics. Finalment, sota el carener de la façana, hi ha pintada la següent inscripció: "AÑO 1949". Adossat a la part inferior del parament, als dos costats del portal, hi ha un banc corregut d'obra amb un revestiment arrebossat. La construcció presenta el parament principal arrebossat i emblanquinat. De l'interior de la casa destaca l'embigat original de sala central de la planta pis, amb l'enrajolat decorat amb dibuixos geomètrics (rombes, triangles i cercles), les obertures emmarcades amb carreus de pedra i altres elements com una fornícula i dos armaris encastats al parament del menjador de la planta baixa. Adossat a la façana de ponent del volum principal hi ha un altre cos de planta rectangular, cobert amb teulada d'un sol vessant i distribuït en dos nivells. Presenta un gran portal rectangular amb els brancals bastits amb carreus de pedra i la llinda plana monolítica. Al pis hi ha una finestra rectangular emmarcada amb carreus de pedra, la llinda plana i l'ampit motllurat. A continuació, adossat a la façana de ponent d'aquesta construcció, hi ha un altre volum rectangular amb coberta d'un sol vessant, distribuït en planta baixa i pis. Destaca la galeria del pis superior, formada per quatre esvelts arcs de mig punt sostinguts per pilars amb les impostes motllurades. La galeria està delimitada amb una balaustrada d'obra. Adossat a l'extrem de ponent d'aquest volum hi ha un pou cobert de planta circular, bastit en pedra i amb una portella de ferro. Ambdós volums presenten el parament principal arrebossat i emblanquinat.

Observacions:

La resta de volums que formen part de la construcció principal estan adossats a la banda de tramuntana. Es tracta de dos grans cossos de planta rectangular, amb les cobertes de teula àrab de dues vessants i organitzats en dos nivells. Al mateix temps, a la banda de llevant, hi ha un volum rectangular amb teulada d'un sol vessant i organitzat en un sol nivell. Tots ells estan bastits en pedra i deixen l'aparell de l'obra vist. A l'extrem sud-est del recinte, a la banda de llevant de la façana principal de la masia, hi ha l'altre conjunt d'edificacions que, en origen, estaven destinades a quadres i corrals. El conjunt està format per diversos cossos adossats que li confereixen una planta més o menys rectangular. Majoritàriament, aquests volums són de planta rectangular, estan coberts amb teulades d'un i dos vessants, i consten de planta baixa o bé planta baixa i pis. Destaca el portal de la façana nord del conjunt, amb la llinda de pedra gravada amb l'any 1671, i el pilar central d'una de les corts, de pedra i amb dues mènsules que sostenen les jàsseres de fusta del sostre. Al costat de ponent d'aquest conjunt hi ha un safareig cobert. Fora del barri, al costat del portal d'accés al mateix, hi ha una altra construcció coneguda com a can Parròquia. Presenta una planta rectangular, amb coberta de teula àrab a dues vessants i el carener perpendicular a la façana, i consta de planta baixa i pis. La construcció

presenta els paraments arrebossats i emblanquinats, amb carreus de pedra a les cantoneres. Altres denominacions relacionades amb l'edifici: ca Noms. Les imatges han estat extretes de l'Inventari del patrimoni històric, arquitectònic i ambiental de Dosrius, elaborat per la Diputació de Barcelona l'any 2005.

Història

La primera referència documental de la masia la trobem en el fogatge de l'any 1497, en el que apareix el topònim "Homs". Posteriorment, en el fogatge de l'any 1553, hi apareix "en Hom". Poc després, en un capbreu de les rendes de Dosrius i Banyamars datat l'any 1570, hi consta en Narcís Homs del "Manso Homs". Del mateix moment, en una relació titulada "Noms dels masos en que es componen la parròquia de Dosrius y Banyamas quan totes estan baix domini directe de la casa de Marquès de Castelladosrius" hi apareix novament el "Lo Mas Homs ab ses terras". Posteriorment, segons una relació de les cases que existien a Dosrius consultada a finals del segle XIX pel rector Gaietà Viaplana, tant l'any 1632 com el 1897, apareix una casa anomenada "Homs" dins del veïnat de Banyamars. La masia torna a aparèixer en una "Llista per cobrar en lo terme de cañamás un ters i mitx de catastro per lo enganxament de los soldats que dit poble contribueix", datada durant el segle XVIII i pertanyent al fons documental de la família Gel i Amat de Banyamars. En ella hi apareix citat "Can Homs". Durant els segles XVIII i XIX, les referències documentals de la masia continuen. En les "Llibretes per cobrar lo reial catastro de dosrius y cañamas del primer ters de 1786", i també en les posteriors fins l'any 1792, hi apareixen en Salvador Oms i en Jauma Oms. Posteriorment, la masia apareix grafiada en un plànol cadastral dels termes de Dosrius i Banyamars elaborat l'any 1853. La construcció ha estat objecte de diverses ampliacions i reformes sobretot durant els segles XIX i XX. L'any 1949 (data pintada al capçer de la façana principal), dins del context d'una d'aquestes reformes, es varen pintar les franges horitzontals i verticals que decoren el parament principal. L'any 1950 es va fer una reforma de la coberta. Entre els anys 1984 i 1999, les reformes es van succeïnt, tant a l'interior de l'edifici com a l'exterior. La masia sempre ha estat propietat de la mateixa família, passant de pares a fills. Havien tingut masovers, jornalers i mossos, donant feina a molta gent de Banyamars conreant camps, portant les vinyes i explotant el bosc.

Bibliografia

ALSINA I BOIX, Neus; JUBANY I PINÓS, M. Àngels (1995). Una ullada al passat: història gràfica de Dosrius, Banyamars i el Far (1900-1975). [Dosrius]: Ajuntament de Dosrius, p. 88, 99-100, 109. ALSINA, N.; CALONGE, R.; CUSPINERA, L.; JUBANY, M.A.; LACUESTA, R. (2005). Inventari del patrimoni històric, arquitectònic i ambiental de Dosrius. [Barcelona: Diputació de Barcelona, Ajuntament de Dosrius], Núm. Ref.: I.RU.51/070. BONET I GARÍ, Lluís (1983). Les Masies del Maresme. Barcelona: Montblanc-Martín, C.E.C., p. 109-110. RAMIS NIETO, Josep. "Cases a Dosrius (1632-1897)". A Dosrius. Una visita al passat. 1 de novembre de 2017. Bloc. Accés el 27 de setembre de 2017. [Http://www.poblesdecatalunya.cat/](http://www.poblesdecatalunya.cat/) [Consulta: 27-09-2017].

